

N:o 146.

Af herr **D. K. Bergström**, om anslag till offentliggörande i tryck af yrkesinspektörernas årsberättelser.

Då jag vid fjolårets riksdag väckte motion om offentliggörande i tryck af yrkesinspektörernas berättelser, anförde jag som ett hufvudskäl för mitt yrkande betydelsen af att ega obehindrad tillgång till yrkesinspektörernas upplysningar och erfarenheter vid behandlingen af de flera-handa sociala spörsmål, som nu och framdeles komma att föreligga till Riksdagens pröfning.

»Det är visserligen sant — fortsatte jag — att af kommerskollegium år för år utarbetade sammandrag af yrkesinspektörernas berättelser numera blifvit befordrade till trycket, men utom det att dessa sammandrag tryckts i mycket små upplagor, kunna de af naturliga skäl icke på långt när ersätta ett offentliggörande in extenso af yrkesinspektörernas årsberättelser. Det blir naturligtvis i ett dylikt sammandrag vissa allmänna synpunkter som komma fram och erhålla sin belysning, och värdet häraf vill jag visst icke bestrida, men åtskilliga ganska viktiga synpunkter och anmärkningar falla också bort, och den utförliga framställningen af vissa särskildt upplysande fall och iakttagelser, hvilken härvidlag kan vara af så stor betydelse, får man helt och hållet afstå ifrån. Det tykes mig därför, att man har skäl att här liksom i de flesta andra länder in extenso offentliggöra yrkesinspektörernas berättelser.

Då yrkesinspektörerna i vårt land af lagstiftningen fått sig anvisad en hufvudsakligen rådgifvande ställning, synes mig detta vara ett ytterligare skäl att göra resultaten af deras arbeten fullständigt tillgängliga

för dem, som skola mottaga deras råd och anvisningar, yrkesidkarne och deras arbetare. Yrkesinspektör bör söka att företrädesvis på öfvertygelsens väg bibringa såväl arbetsgifvare som arbetare insigt om nyttan af skyddsåtgärders vidtagande, heter det i Kongl. Maj:ts instruktion för yrkesinspektörerna af den 20 juni 1890. Det tyckes vara billigt, att man söker underlätta yrkesinspektörernas arbete genom att härvid låta dem använda såväl det tryckta, som det talade ordet. Ingenting bör vara mera egnadt att öfvertyga arbetsgifvare såväl som arbetare om nyttan af skyddsåtgärders vidtagande än just de detaljerade redogörelser, yrkesinspektörerna afgifvit för sin föregående verksamhet.

Till sist synes mig ett på sätt och vis mera formelt skäl afgjort tala för inspektörsberättelsernas fullständiga offentliggörande. Det är ju en gammal god sedvänja i vårt land, att man så långt möjligt söker bereda icke allenast Riksdagen, utan äfven allmänheten tillfälle att i tryck följa statsambetsmännens och statsmyndigheternas verksamhet. Det må väl frågas, hvarför man i detta fall skall göra ett undantag från regeln. Då det gäller en så ny inrättning som yrkesinspektionen, bör det vara af största intresse att i detalj kunna inhemta resultaten af dess arbeten och följa dess utveckling.»

Då jag redan i år, med åberopande af de i fjol anförda och nu i hufvudsak återgifna skälen, förnyar mitt yrkande om offentliggörande i tryck och in extenso af yrkesinspektörernas årsberättelser, sker detta af två anledningar.

Den ena är den, att en af de hufvudgrunder, som redan vid 1893 års riksdag anfördes mot en dylik tryckning in extenso af yrkesinspektörernas berättelser, numera bortfallit. Enligt hvad jag inhemtat är det nemligen icke längre endast en af de tjänstgörande yrkesinspektörerna, som förorda årsberättelsernas offentliggörande i deras helhet, utan den meningen omfattas numera af alla dessa tjänstemän, och den röner — enligt hvad mig blifvit tillkännagifvet — icke heller längre något motstånd från deras närmaste öfverordnade.

En andra anledning till att omedelbart förnya min motion finner jag i det af regeringen utarbetade förslaget till lag angående arbetares försäkring för beredande af pension vid varaktig oförmåga till arbete. Om detta förslag eller något annat liknande blir lag, så innebära den lagens bestämmelser en ytterligare uppfordran till staten såväl som till arbetsgifvarne att söka få arbetareskyddslagstiftningen så verksam

som möjligt, och i det sträfvandet ingår, såsom jag redan framhållit, offentliggörandet af yrkesinspektörernas berättelser i deras helhet som ett väsentligt led.

Kostnaderna för tryckningen af yrkesinspektörernas berättelser för sistlidet år har jag, efter anstald jemförelse mellan storleken af de hittills afgifna svenska och de schweiziska inspektörsberättelserna och efter gjord förfrågan i kongl. boktryckeriet, beräknat till en summa af högst 2,000 kronor.

I detta sammanhang torde böra anmärkas, att om Riksdagen beslutar, att yrkesinspektörernas berättelser skola tryckas i deras helhet, bör en del af kostnaden för tryckning af det af kommerskollegium utarbetade sammandraget kunna indragas, enär detta sammandrag, hvilket i så fall torde komma att ställas som inledning till yrkesinspektörernas berättelser, då naturligtvis kan göras betydligt kortare.

På grund af hvad jag nu anfört tillåter jag mig föreslå,

att Riksdagen till offentliggörande i tryck af yrkesinspektörernas berättelser för år 1894 måtte bevilja ett förslagsanslag af 2,000 kronor.

Stockholm den 27 januari 1895.

David Bergström.

I motionens syfte instämma:

Fridtjuv Berg. Johannes Svensson. C. G. Thor. Oskar Eklund.
